

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Ndob/32/2024
Identifikačné číslo spisu:	5124209190
Dátum vydania rozhodnutia:	30.12.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Lenka Praženková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:5124209190.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Lenky Praženkovej a členiek senátu JUDr. Gabriely Mederovej a Mgr. Sone Pekarčíkovej, v právnej veci žalobcu SEMARGL SK, s.r.o., Hlinská 2616/8, Žilina, IČO: 44 250 835 proti žalovanému KOMUNÁLNA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, Štefánikova 17, Bratislava, IČO: 31 595 545, o náhradu škody, vedenej na Mestskom súde Bratislava III pod sp. zn. 83Cb/93/2024, o nesúhlase Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu Okresným súdom Žilina, takto

rozhodol:

P r í s l u š n ý m súdom na konanie v spore vedenom na Mestskom súde Bratislava III pod sp. zn. 83Cb/93/2024 je Mestský súd Bratislava IV.

Odôvodnenie

1. Žalobou doručenou Okresnému súdu Žilina sa žalobca domáhal náhrady škody v zmysle § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 381/2001 Z. z.“) titulom neuhradenia poistného plnenia riadne a včas

2. Okresný súd Žilina listom zo dňa 22. augusta 2024 postúpil spis Mestskému súdu Bratislava III ako kauzálnu príslušnému v zmysle § 22 písm. a) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) a s poukazom na § 40 a § 43 CSP. V dôvodoch postúpenia uviedol, že predmetom sporu je obchodnoprávny nárok vyplývajúci z obchodnoprávneho vzťahu, a teda kauzálnu príslušným súdom na konanie je Mestský súd Bratislava III.

3. Podľa § 12 ods. 1 CSP, je na konanie v prvej inštancii príslušný okresný súd, ak tento zákon neustanovuje inak.

4. Podľa § 12 ods. 2 CSP, ak tento zákon neustanovuje inak, na konanie v prvej inštancii je pre obvod Mestského súdu Bratislava IV miestne príslušný Mestský súd Bratislava IV.

5. Podľa § 13 CSP, na konanie v prvej inštancii je miestne príslušný všeobecný súd žalovaného, ak nie je ustanovené inak.

6. Podľa § 15 ods. 1 CSP, všeobecným súdom právnickej osoby je súd, v ktorého obvode má právnická osoba adresu sídla.

7. Podľa § 19 písm. b) CSP, je popri všeobecnom súde žalovaného na konanie miestne príslušný aj súd, v ktorého obvode nastala skutočnosť, ktorá zakladá právo na náhradu škody.

8. Podľa § 36 ods. 1 CSP, konanie sa uskutočňuje na súde, ktorý je na prejednanie príslušný.

9. Podľa § 40 CSP, súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania; kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávných sporoch súd skúma iba do otvorenia pojednávania alebo predbežného pojednania sporu.

10. Podľa § 41 CSP, súd skúma miestnu príslušnosť iba na námietku žalovaného uplatnenú najneskôr pri prvom procesnom úkone, ktorý mu patrí; výlučnú miestnu príslušnosť skúma aj bez námietky na začiatku konania.

11. Podľa § 43 ods. 2 CSP, ak súd, ktorému bol spor postúpený s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

12. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd spoločne nadriadený Okresnému súdu Žilina a Mestskému súdu Bratislava III, vzhľadom na predloženie spisu Mestským súdom Bratislava III a jeho nesúhlasu s postúpením mu sporu Okresným súdom Žilina v zmysle ust. § 43 ods. 2 CSP tento spor o kauzálnu príslušnosť prejednal a dospel k záveru, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava III je dôvodný a príslušným súdom na prejednanie a rozhodnutie sporu je Mestský súd Bratislava IV.

13. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca sa domáha voči žalovanému, ktorý je poisťovateľom vo vzťahu k motorovému vozidlu, ktorým bola spôsobená škodová udalosť, nároku na náhradu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla. Uplatnený nárok má svoj zákonný podklad v § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z., ktorý oprávňuje poškodeného uplatniť si svoj nárok na náhradu škody priamo voči poisťovateľovi. Vzťah poškodeného a poisťovateľa sa spravuje zákonom č. 381/2001 Z. z. a subsidiárne zákonom č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov. Zo žaloby a ani z pripojených listinných dôkazov nevyplýva, že by žalobca uplatnil osobitnú miestnu príslušnosť v zmysle § 19 písm. b) CSP, ktorá predstavuje v prípade konania o náhradu škody výnimku zo všeobecnej miestnej príslušnosti (ani zo žaloby a k nej pripojených listinných dôkazov nevyplýva, kde škodová udalosť nastala).

14. Podľa § 261 ods. 1 a 2, ods. 9 Obchodného zákonníka tretia časť zákona upravuje záväzkové vzťahy medzi podnikateľmi, ak pri ich vzniku je zrejme s prihliadnutím na všetky okolnosti, že sa týkajú ich podnikateľskej činnosti. Touto treťou časťou zákona sa spravujú takisto záväzkové vzťahy medzi subjektom verejného práva, ak sa týkajú zabezpečovania verejných potrieb alebo vlastnej prevádzky a podnikateľmi pri ich podnikateľskej činnosti. Zmluvy medzi osobami uvedenými v odsekoch 1 a 2, ktoré nie sú upravené v hlave II tejto časti zákona, a sú upravené ako zmluvný typ v Občianskom zákonníku, spravujú sa príslušnými ustanoveniami o tomto zmluvnom type v Občianskom zákonníku a týmto zákonom.

15. Z citovaného ustanovenia § 261 ods. 1 Obchodného zákonníka vyplýva, že pri posudzovaní povahy sporu je nutné prihliadať na podstatné okolnosti posudzovaného záväzkového vzťahu pri jeho vzniku a následne určiť, či sa takýto vzťah týka podnikateľskej činnosti daných subjektov. O obchodnoprávny záväzkový vzťah ide vtedy, ak bol uzatvorený medzi podnikateľmi a pri jeho vzniku bolo s prihliadnutím

na všetky okolnosti zrejmé, že sa týka ich podnikateľskej činnosti.

16. Žalobca a žalovaný sú síce podnikateľmi, ale náhrada škody uplatnená v tomto konaní nie je vyvodzovaná z ich vzájomného záväzkového vzťahu. Strany medzi sebou navzájom neuzavreli žiaden zmluvný záväzok, neexistuje medzi nimi priamy zmluvný vzťah. Požadované plnenie je vyvodzované z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, ktoré je upravené zákonom č. 381/2001 Z. z. so subsidiárnou aplikáciou zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „OZ“), ktorý obsahuje úpravu poistných zmlúv. Skutočnosť, že účastníkmi právneho vzťahu sú podnikatelia, neznamena automaticky, že medzi nimi ide o obchodnoprávny vzťah. Uplatnený nárok má pôvod v škodovej udalosti, pri ktorej je náhrada škody uplatňovaná ako plnenie z poistnej zmluvy uzatvorenej medzi držiteľom vozidla, ktorým bola spôsobená škoda a poisťovateľom. Náhradu škody si žalobca (ako poškodený) uplatňuje priamo voči poisťovateľovi, a nie voči subjektu, ktorý mu spôsobil škodu. Tento vzťah a nároky z neho plynúce sa spravujú zákonom č. 381/2001 Z. z. a Občianskym zákonníkom. Medzi žalobcom a žalovaným teda nie je v tomto prípade obchodný záväzkový vzťah (uznesenie najvyššieho súdu z 12. marca 2024, sp. zn. 2Ndc/8/2024). Preto spor medzi žalobcom a žalovaným nie je obchodnoprávnym, na konanie v ktorom by bola založená kauzálna príslušnosť súdov podľa § 22 CSP.

17. Najvyšší súd svoje závery založil na právnych názoroch vyjadrených v jeho predchádzajúcich rozhodnutiach pod sp. zn. 3Ndob/118/2023, 3Ndob/96/2023, 2Ndc/51/2023, 2Ndc/41/2023, 9Ndc/55/2023, 5Ndob/6/2024, 2Ndob/135/2023, 5Ndob/11/2024, ktoré sa taktiež týkajú povahy sporu, v ktorom sa uplatňuje nárok podľa § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z.

18. Adresa sídla žalovaného patrí do územného obvodu okresu Bratislava I, ktorý je zároveň územným obvodom na výkon súdnictva, výkon ktorého je v súkromnoprávných sporoch a iných súkromnoprávných veciach v pôsobnosti Mestského súdu Bratislava IV všade tam, kde zákon neustanovuje inak. V tomto prípade si žalobca uplatňuje nárok na poistné plnenia, ktorým má byť nahradená škoda na motorovom vozidle spôsobená pri poistnej udalosti, vodičom motorového vozidla s uzatvoreným povinným zmluvným poistením u žalovaného (č. poistnej zmluvy 6823664745/1048055989). Keďže ide o občianskoprávny spor na jeho prejednanie a rozhodnutie je príslušný všeobecný súd žalovaného (§ 12, § 13 a § 15 ods. 1 CSP). Žalobca ako poškodený si uplatňuje voči poisťovateľovi so sídlom v obvode Mestského súdu Bratislava IV ako súdu všeobecného priamy nárok na náhradu škody spôsobenej motorovým vozidlom pri škodovej udalosti, ktorý vyplýva z § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z. Vychádzajúc z týchto okolností, najvyšší súd konštatuje, že na konanie a rozhodnutie nie je príslušný Mestský súd Bratislava III.

19. Najvyšší súd preto uzaviera, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava III s postúpením veci Okresným súdom Žilina je dôvodný, a preto rozhodol tak, že na konanie v tomto občianskoprávnom spore je príslušný Mestský súd Bratislava IV [§ 12 ods. 1 v spojení s § 15 ods. 1 CSP].

20. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.